

s. Cobani

ISTORIC

Cercetările efectuate aici au scos la iveală: cioburi de ceramică, bogat ornat, prășnele și greutăți pentru războaie de esut, răzuitoare, cușite și topoare de silex, unelte din corn și os. Au mai fost găsite oase de animale domestice (bou, oale, porc) și sâlbatică. Locuitorii așezării se înțeleau cu agricultura și creșterea animalelor, cunoșteau esutul. Deși siliștea de pe malul stâng al Prutului avea altă denumire - Zubreu transformată mai târziu în Vasileu și de Jos, ea a fost menționată în scris la 3 iunie 1374 (Documente privind istoria României, Veacul XIV-XV). Inundațiile devastatoare ale Prutului i-au silit pe pescari să schimbe noavele pe coaste și pluguri, să-și mute cuiburile peste colin, lângă stâncile ocrotitoare de pe râul Camenca, aducând pe vatra nouă și supranumele „Cu bani”. Astfel, Zubreu și Vasileu și Mari, s-au contopit într-o singură așezare - Cobani, astăzi Cobani.

Din pașaportul oficial al localității: „Cobani, atestat la 3 iunie 1374 cu denumirea de Zubreu și, iar ulterior Vasileu și de Jos. Se găsea aproape de Prut, pe drumul comercial spre Țefănești din România. În urma unei mari inundații din 1702 locuitorii s. Vasileu și de Jos treptat au început să treacă cu traiul la 2 km mai spre răsărit și se stabiliseră pe malul drept al râului Camenca, la poalele unui lanț de recifuri calcaroase. Noul sat a fost numit Cobani, trăgându-se originea de la vechea așezare din preajma trecerii cu plat peste Prut, lângă Suta de Movile”.

Printr-un hrisov domnesc din 13 oct. 1469 s. Zubrești i-a fost atribuit lui Iura Grosul, iar în 1473 cu denumirea Vasileu și a intrat în posesia panului Hanco. Între anii 1812-1821 îl găsim aici moșier pe generalul-maior I. Gartering, care a forțat schimbarea Vasileu și de Jos în Cobani, satele contopite aveau acum o biserică de lemn cu 3 preoți. Generalul era nu numai moșier, ci și guvernator al Basarabiei. Recensământul din 1817 a fixat la Cobani, pe moșia generalului, 159 capi de familie, 5 vâduve și un burfalc, 3 preoți, 3 livezi și 10 vii, o moară, un lac și un iaz.

Dicționarul geografic al Basarabiei, editat în 1904 constată: „Cuban sau Coban, sat. în jud. Bălți așezat în valea Camenca la gura văii adânci, între satele Butești și Bolotina. Face parte din volost Bolotina. Are 195 case, cu o populație de 1 373 suflete? rani români, o biserică cu hramul Sf. Mihail. Proprietarul d-nul Ventura are aici 1 247 des. pământ. Sunt vii și grădini cu pomi”.

Aflat la 20 km vest de or. Glodeni, la 59 km Bălți, la 208 km de la Chișinău, comuna Cobani are o moșie de 3.250 ha, dintre care 1 375 sunt arabile, 114 ha sunt plantate cu livezi. După lichidarea SA „Cobani” în localitate au fost create 3 SRL-uri - „Dalup-Agro” (administrator D. Lupușor), SRL „Inițiatorul”, (administrator V. Gheorghiu) și SRL „Hambarul-Agro”, (administrator G. Bejenari). 195 de oameni și-au format gospodăriile în Cobani funcționează o carieră de piatră, o moară și o olărie, o piatră, o coală medie cu clase liceale, o biserică ortodoxă, un cîmin cultural, 2 biblioteci, un ambulatoriu, o grădiniță, un muzeu.

PERSONALITĂȚI

Din Cobani vine renumitul medic-psihiatru Alexandru Nacu (n. 11 aug. 1927), doctor în științe, care după absolvirea Institutului de Medicină din Chișinău a lucrat medic-șef la spitalul din Balatina, iar din 1952 - profesor la catedra de psihologie și psihiatrie a Universității de Medicină și Farmacie. Cobani e baștină regizorului de teatru Titus Jucov. S-a născut la 28 sept. 1950 în familia preotului Dionisie. A absolvit cu medalia de aur școala medie nr. 1 din Bălți, a făcut studii la Institutul de Cultură din Moscova, în 1971 a montat pe „V. Alecsandri” din Bălți spectacolul său de diplomă „Tribunalul”. Actor, regizor, prim-regizor, apoi și director artistic al Teatrului republican de păpuși „Licurici”. A montat spectacole nu numai la Chișinău, ci și la Craiova, Kiev, Simferopol, Moscova și Sankt-Petersburg. Premiul Național în domeniul literaturii, artei și arhitecturii.

TURISM

Reciful „Stânca Mare”, Grota de la Butești care se află la 3 Km de s. Cobani, Țara Bătanilor, Suta de movile sunt cartea de vizită a acestei frumoase localități de pe Prut, muzeu impresionant sub cerul liber.

ORGANIZAREA EVENIMENTELOR ÎN ANUL 2015

09 mai - Sărbătorirea zilei Victoriei asupra fascismului

17 mai - Deschiderea sezonului sportiv

03 iunie - Sărbătorirea a 641 ani de la atestarea satului

27 august - Sărbătorirea Zilei Independenței

31 august - Sărbătorirea Zilei „Limbei Noastre”,

21 noiembrie - Sărbătorirea Hramului satului

URL sursă: <http://www.glodeni.md/ro/primarii/s-cobani>